Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2020

Ζητούνται εθελοντές για έρευνα κορωνοϊού στην Κύπρο

Η μελέτη «στοχεύει στον έλεγχο παρουσίας αντισωμάτων κατά του κορωνοϊού SARS-CoV- 2, ανέφερε ο Δρ. Κωνσταντίνος Δέλτας

Επιστήμονες από τρία πανεπιστήμια στην Κύπρο ενώνουν δυνάμεις για νέα ερευνητική μελέτη, η οποία θα ελέγξει την παρουσία αντισωμάτων κατά του κορωνοϊού σε τρεις πληθυσμιακές ομάδες στην Κύπρο και θα ρίξει φως σε μια σειρά από αναπάντητα ερωτήματα για την νόσο Covid-19. Συγκεκριμένα, ζητούνται εθελοντές και εθελόντριες άτομα, τα οποία διαγνώστηκαν θετικά στον κορωνοϊό, επαγγελματίες υγείας από το ΓΝ Λευκωσίας, το Μακάρειο και το ΓΝ Πάφου και άτομα από το γενικό πληθυσμό, καθώς και δωρητές για περαιτέρω επιχορήγηση της έρευνας.

Η έρευνα αποτελεί συνεργασία μεταξύ του Κέντρου Αριστείας και Βιοϊατρικής Έρευνας του Πανεπιστημίου Κύπρου, των Ιατρικών Σχολών των Πανεπιστημίων Κύπρου και Πανεπιστημίου Λευκωσίας και του Τμήματος Επιστημών Υγείας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Όπως ανέφερε, σε δημοσιογραφική διάσκεψη, ο Διευθυντής του Κέντρου Αριστείας για Βιοτράπεζα και Βιοϊατρική Έρευνα και Καθηγητής ιατρικής και Μοριακής Γενετικής στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κύπρου Δρ Κωνσταντίνος Δέλτας, η μελέτη «στοχεύει στον έλεγχο παρουσίας αντισωμάτων κατά του κορωνοϊού SARS-CoV- 2, που γνωρίζουμε ότι ευθύνεται για την COVID-19 σε τρεις πληθυσμιακές ομάδες στην Κύπρο».

Σε πρώτη φάση, εξήγησε, θα προσκληθούν ως εθελοντές να συμμετάσχουν στη μελέτη άτομα, τα οποία διαγνώστηκαν θετικά με κορωνοϊό, επαγγελματίες υγείας από το ΓΝ Λευκωσίας, το Μακάρειο Νοσοκομείο και το ΓΝ Πάφου και άτομα από το γενικό πληθυσμό, για να δώσουν δείγματα βιολογικού υλικού». Η συμμετοχή ατόμων από το γενικό πληθυσμό θα γίνει μετά από τυχαία δειγματοληψία μέσω τηλεφωνικών κλήσεων ώστε να πετύχουμε καλή γεωγραφική κάλυψη, πρόσθεσε.

Ενημέρωσε επίσης ότι η ανάλυση για την ανίχνευση αντισωμάτων θα είναι δωρεάν.

Το έργο, συνέχισε ο Καθηγητής Δέλτας, στοχεύει επίσης στην αρχειοθέτηση δεδομένων και γενετικού υλικού DNA που θα χρησιμοποιηθούν για γενετικές μελέτες, «με σκοπό να εντοπιστούν παράγοντες που ενδεχομένως αυξάνουν τον κίνδυνο για σοβαρά συμπτώματα ή προστατεύουν το άτομο από την εκδήλωση σοβαρής κλινικής εικόνας ή για την απάντηση κάθε άλλης χρήσιμης ερώτησης». Το υλικό που θα κατατεθεί θα είναι διαθέσιμα και σε άλλους ερευνητές που θα ενδιαφερθούν να χρησιμοποιήσουν το υλικό για ένα καλό κοινό σκοπό, είπε.

«Η ομάδα μας κρίνει ότι η πανδημία είναι ακόμη απρόβλεπτο πόσο θα διαρκέσει και πόσες ζωές θα απειλήσει ανά το παγκόσμιο, αλλά ως επιστήμονες οφείλουμε να κάνουμε ό,τι μπορούμε με τα εργαλεία που έχουμε στη διάθεσή μας για να προετοιμάσουμε καλύτερα το σύστημα υγείας και τον κυπριακό πληθυσμό για να τη διαχειριστούμε», είπε.

Για συμμετοχή στην ερευνητική μελέτη, οι εθελοντές καλούνται όπως επικοινωνούν με το Κέντρο Αριστείας Βιοτράπεζα και Βιοϊατρική Έρευνα του Πανεπιστημίου Κύπρου στο τηλέφωνο 22892315 ή μέσω της ιστοσελίδας https://biobank.cy/

Απαντώντας σε ερώτηση ανέφερε ότι «μας ενδιαφέρει να ξέρουμε ανάμεσα σε αυτούς οι οποίοι βγήκαν θετικοί αν έχουν κάνει αντισώματα». Θα απαντηθεί το ερώτημα αν αυτοί που ήταν πιο πρόσφατα θετικοί έχουν σε μεγαλύτερο ποσοστό αντισώματα και πόσο. «Θέλουμε να ξέρουμε αν υπάρχουν επαγγελματίες υγείας οι οποίοι έκαναν αντισώματα και δεν το κατάλαβαν», είπε. Το ίδιο ερώτημα ισχύει για το γενικό πληθυσμό. Μήπως, διερωτήθηκε, «κάποιοι έχουμε κάνει αντισώματα»;

Ερωτηθείς για το χρόνο που θα πάρει για να υπάρξουν αποτελέσματα ο Καθηγητής Δέλτας απάντησε ότι «αν ανταποκριθεί ο κόσμος άμεσα ειδικά οι θετικοί στον κορωνοϊο ελπίζουμε ότι μέσα στους επόμενους έξι μήνες να έχουμε χρήσιμα αποτελέσματα για να αξιοποιήσουν οι επιδημιολόγοι μας».

Σε ερώτηση για τη διαδικασία συμμετοχής απάντησε ότι είναι απλή και ότι θα ληφθούν δείγματα αίματος και ούρων. Η ουσία, σημείωσε, «θα είναι η καταγραφή λεπτομερούς ιατρικού ιστορικού».

Σε σχέση με τον αριθμό των συμμετεχόντων ανέφερε ότι θα πρέπει να λάβουν μέρος μερικές εκατοντάδες από την κάθε πληθυσμιακή ομάδα. «Σε τέτοιες μελέτες όσοι περισσότεροι τόσο το καλύτερο», είπε..

Ειδική αναφορά έκανε ο Καθηγητής Δέλτας στην εκστρατεία του Πανεπιστημίου Κύπρου και του Πρύτανή του Τάσου Χριστοφίδη «Η έρευνα σώζει ζωές». Το Πανεπιστήμιο Κύπρου, είπε, απευθύνει «έκκληση για δωρητές, χορηγούς οι οποίοι ενδιαφέρονται να υποστηρίξουν έρευνες που αφορούν ειδικά σε λοιμώδη νοσήματα όπως είναι η Covid-19».

Σε ερώτηση για το κόστος της μελέτης είπε ότι θα καλυφθεί από κονδύλια που διαθέτει το Πανεπιστήμιο Κύπρο, κάποια ευρωπαϊκής προέλευσης και κάποια πανεπιστημιακής προέλευσης. Ανέφερε επίσης ότι το κόστος είναι μεγάλο, αλλά θα μοιραστεί σε στάδια. «Ανά άτομο δεν είναι μεγάλο αλλά θέλουμε να συμπεριλάβουμε μεγάλο αριθμό ατόμων», είπε.

Εξέφρασε την εκ των προτέρων ευγνωμοσύνη του σε άτομα τα οποία ενδεχομένως ενδιαφέρονται να επιχορηγήσουν την έρευνα.

Ο Κοσμήτορας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου, Καθηγητής Γεώργιος Χατζηγεωργίου ανέφερε ότι «είναι μια σημαντική στιγμή για την επιστημονική κοινότητα της Κύπρου αυτή η σύμπραξη των τριών πανεπιστημίων, η οποία θα αποφέρει πιστεύουμε πολύ σημαντικά ευρήματα», τα οποία θα είναι επίσης πολύ σημαντικά για τους ανθρώπους που χαράσσουν πολιτική υγείας στην Κύπρο.

Αναφέρθηκε στις προκλήσεις που αντιμετώπισαν οι ιατρικές σχολές εν μέσω πανδημίας. Το ΠΚ είναι ένα ερευνητικό πανεπιστήμιο, είπε, «άρα είναι πολύ σημαντικό που εν μέσω πανδημίας και εν μέσω τόσο μεγάλου φόρτου εκπαιδευτικού και κλινικού από τα μέλη της Ιατρικής Σχολής, γίνεται κατορθωτό να συγκεντρωθούν και να φέρουν σε πέρας ερευνητικές προτάσεις με ένα καλό αποτέλεσμα».

Από την πλευρά του ο Καθηγητής Πέτρος Καραγιάννης ανέφερε ότι «μέχρι στιγμής γνωρίζουμε πολύ λίγα όσον αφορά την ποιότητα των αντισωμάτων και τη διάρκεια των αντισωμάτων». Εκείνο που έχει διαφανεί από διεθνείς μελέτες είναι ότι τουλάχιστον οι ασυμπτωματικοί φαίνεται να μην παράγουν αντισώματα στο ίδιο επίπεδο όσο ένας που έχει αναπτύξει σοβαρά συμπτώματα.

Φυσικά, είπε, «οι πληροφορίες αυτές θα μας δώσουν και θάρρος όσον αφορά την ανάπτυξη των εμβολίων και το κατά πόσο τα εμβόλια αυτά θα είναι αποτελεσματικά ή όχι, διότι η διάρκεια της ανοσίας είναι εκείνο που προέχει».

Επίσης, πρόσθεσε, «εκείνο που δεν ξέρουμε είναι αν άτομα που έχουν νοσήσει μετά από κάποια περίοδο είναι επιρρεπή να επανανοσήσουν». Έχουν δημοσιευθεί ορισμένες τέτοιες περιπτώσεις σε έγκριτα περιοδικά, αλλά ευτυχώς μέχρι στιγμής είναι περιορισμένες.

Αναφέρθηκε ειδικότερα στη σημασία του γενετικού υλικού σε σχέση με την Covid-19. Γνωρίζουμε από άλλα νοσήματα, ότι ανάλογα με το γενετικό μας «είναι», μπορεί κάποιος να νοσήσει πιο βαριά από κάποιον άλλο. Αυτό το ξέρουμε ιδιαίτερα τώρα με τον συγκεκριμένο ιό όπου οι εκδηλώσεις που παρουσιάζει είναι από ασυμπτωματικές, μέχρι πολύ βαριές, μέχρι θάνατο». Από άλλα νοσήματα γνωρίζουμε ότι το γενετικό μας υλικό μπορεί να μας

προδιαθέσει σε οξεία μορφή λοίμωξης, σε χρόνια, πως ανταποκρινόμαστε σε μια πιθανή θεραπεία κ.ο.

Εξέφρασε την ελπίδα ότι η μελέτες που θα ακολουθήσουν θα ρίξουν φως πάνω στα θέματα αυτά.

Σε δική του σύντομη παρέμβαση ο Λέκτορας Επιδημιολογίας στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου Γιάννης Μαμάης απηύθυνε έκκληση για συμμετοχή στην έρευνα σε εθελοντές. Οι πληροφορίες, οι οποίες θα προκύψουν από την έρευνα θα δώσουν «αρκετά καλά επιδημιολογικά στοιχεία για την Κύπρο», είπε.

Ο Επίκουρος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Κύπρου Γιώργος Νικολόπουλος ανέφερε ότι πρόκειται για μια προσπάθεια ερευνητική, επιστημονική, η οποία φέρνει μαζί επιστήμονες από διαφορετικά πεδία για να μπορέσουμε να απαντήσουμε κρίσιμα ερωτήματα, τα οποία αφορούν την Covid-19».

Ειδική αναφορά έκανε στο ζήτημα της εκτίμησης του επιπολασμού των αντισωμάτων στο γενικό πληθυσμό. Θα γίνει προσπάθεια στην οποία θα πάρουμε ένα τυχαίο αντιπροσωπευτικό δείγμα του πληθυσμού και μάλιστα θα έχουμε και διαδοχικές δειγματοληψίες. «Αυτό θα μας επιτρέψει αν όλα πάνε καλά να μπορέσουμε να αποτυπώσουμε τον πραγματικό αντίκτυπο της νόσου στον πληθυσμό», είπε. Δηλαδή, εξήγησε, «να έχουμε μια καλή εκτίμηση και των αδιάγνωστων περιπτώσεων». Αυτό, πρόσθεσε, θα μας επιτρέψει επίσης να καταλάβουμε και ποια ήταν η πραγματική θνητότητα στην Κύπρο.

Το γεγονός ότι θα γίνουν διαδοχικές δειγματοληψίες και θα δούμε πώς αλλάζει ο επιπολασμός μέσα στο χρόνο, σημαίνει ότι θα μπορέσουμε να καταλάβουμε και ποια είναι η επίπτωση του νοσήματος, πώς τρέχει το νόσημα. Αυτό, είπε ο Καθηγητής Νικολόπουλος, θα έχει και ερευνητική, επιδημιολογική αξία, αλλά θα είναι και μια χρήσιμη πληροφορία για την Πολιτεία: Να καταλάβει ποιος είναι ο πραγματικός αντίκτυπος της νόσου και επίσης τι επιδράσεις έχουν οι παρεμβάσεις που κάνει στην επίπτωση του νοσήματος.

Σε δική της παρέμβαση η Επίκουρος Καθηγήτρια Παιδιατρικής, Λοιμωξιολογίας στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κύπρου Δρ Μαρία Κολιού ανέφερε ότι η μελέτη θα είναι πολύ χρήσιμη όχι μόνο σε επιστημονικό επίπεδο, «αλλά και σε ατομικό επίπεδο, θα βοηθήσει τον κάθε ένα να γνωρίζει αν νόσησε». «Θα μπορέσουμε να αποτυπώσουμε ουσιαστικά πόσοι νόσησαν στον κυπριακό πληθυσμό», σημείωσε. Σε ατομικό επίπεδο, πρόσθεσε, «νομίζω ότι πολλοί θα θέλουν να ξέρουν αν νόσησαν, έστω και ασυμπτωματικά», γιατί γνωρίζουμε ότι αυτό θα προσφέρει κάποια ανοσία και ενδεχόμενα να μην νοσήσει βαριά όταν έρθει ξανά σε επαφή με τον ιό.

Από την πλευρά της η παθολόγος/λοιμωξιολόγος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου, Ειρήνη Χριστάκη είπε ότι ξέρουμε ότι η νόσος Covid χαρακτηρίζεται από ένα πολύ μεγάλο εύρος κλινικών εκδηλώσεων, από ασυμπτωματική λοίμωξη, την πολύ ήπια νόσηση, αλλά και πιο σοβαρή με ανάγκη χορήγησης οξυγόνου με συμμετοχή του κατώτερου αναπνευστικού, μέχρι και πολύ βαριά νόσηση, με ανάγκη για αναπνευστική υποστήριξη, μηχανικό αερισμό, πολυοργανική ανεπάρκεια, σύνδρομο αναπνευστικής δυσχέρειας και θάνατο.

«Πέραν λοιπόν από την ηλικία και κάποιες από τις νοσηρότητες που έχουν χαρακτηριστεί, δεν γνωρίζουμε ποιοι είναι αυτοί οι παράγοντες με λεπτομέρεια, οι οποίοι ακριβώς δίνουν αυτή την ευπάθεια για σοβαρή νόσηση», είπε. Μπορεί, πρόσθεσε, «να κρύβεται κάποιος γενετικός παράγοντας και υπάρχουν κάποιες ενδείξεις από τη βιβλιογραφία».

Πρόσθεσε πως «είναι άρα πολύ σημαντική αυτή η μελέτη γιατί θα ρίξει φως σε αυτούς τους παράγοντες, οι οποίοι μπορεί να δίνουν σε ασθενείς οι οποίοι πάσχουν από Covid την ευαλωτότητα για σοβαρότερη νόσηση». «Και βλέπουμε τέτοια περιστατικά καθημερινά στο νοσοκομείο», σημείωσε.

Είναι, πρόσθεσε, σημαντικό να αποτυπωθούν κάποιοι τέτοιοι πολυμορφισμοί, διευκρινίζοντας ότι από την μελέτη θα εξαχθούν σημαντικά στοιχεία και για άλλες σοβαρές λοιμώξεις.